

Granskning under samma paraply

Om kritisk granskning vore en egen sport skulle läkarkåren kamma hem många medaljer. Att granska, jämföra och utvärdera för att förbättra är en naturlig del av det kliniska arbetet. Det är ingen ny företeelse.

Det sägs ibland att det var möbelsnickarna i England som uppfann benchmarkingen.

När de före tumstockens tid skulle förbättra sitt arbete satte de jämförelsemärken i arbetsbänkarna, så att benen på möblerna blev lika långa. Oavsett ursprung används uttrycket numera om olika metoder för att systematiskt utvärdera och förbättra en verksamhet.

När en av underleverantörerna till bilindustrin fick frågan vad det viktigaste var för att överleva på en så tuff marknad svarade han att det var bra kvalitet i verksamheten.

Spur-inspektioner är en ideell verksamhet uppbyggd av professionen för att säkra och höja kvaliteten i allmän- och specialiseringstjänstgöringen genom systematiska inspektioner.

Modellen baseras på en internationellt erkänd lämplig metod för kvalitetsanalys som bygger på bedömning av strukturer (resurser för utbildning) och process (hur resurserna används). Efter 17 års drift är Spur en väl förankrad företeelse och en viktig faktor för att sporra till bättre AT- och ST-tjänstgöring. Kvalitetssäkrade inspektioner vinner alla på att tjänstgörings- och utbildningsmiljö blir bättre.

Verksamheter som bedriver specialiseringstjänstgöring har numera, enligt Socialstyrelsens föreskrifter från 2008, kravet att regelbundet låta sig inspekteras av extern granskare.

Inspektionsverksamheten förväntas därför växa i stor omfattning de kommande åren.

Administrationen av Spur, som i dag sköts av Läkarförbundet, behöver anpassas till denna verklighet. Exempelvis behövs en utvecklad ekonomisk modell, ett smidigt system för att sammanställa material för analys och utvärdering samt beredskap för att hantera många fler inspektioner än tidigare.

Ytterligare en orsak att se över administrationen är jävsproblematiken, eftersom kanslifunktionen i dag sköts av ett fackförbund. Det kan skapa osäkerhet om huruvida inspektionen genomförs enbart med tanke på kvaliteten i AT och ST eller om rent fackliga hänsyn väger in.

Illustration: Annika Huett

Läkarförbundets centralstyrelse har tagit ett inriktningsbeslut om en administrativ samordning av Spur-verksamheten med IPULS AB. Intentionen är att skapa förutsättningar för en bättre administrativ struktur för att stärka verksamheten så att den kan utvecklas och möta konkurrens och

en ökad efterfrågan på inspektioner.

IPULS administrerar det statliga anslaget för SK-kurser och kvalitetsgranskar vidare- och fortbildningar för läkare som faller utanför den statliga finansieringen.

Det är ett aktiebolag med en tydlig administrativ struktur för verksamheten och med en annan ägarsammansättning än Spur. Vi delar ägandet med Svenska Läkaresällskapet och Sveriges Kommuner och landsting. Socialstyrelsen är dessutom adjungerad till styrelsen.

Med intressenter från både professionen och sjukvårdsfinansieringen kan IPULS vara en stark och balanserad part med förutsättningar att driva en optimal granskningsorganisation.

Själva granskningsverksamheten drivs i stor utsträckning av läkarnas specialitetsföreningar och sektioner. När de nya föreskrifterna för ST kom anpassades inspektionsverktyget som har använts under ett provår från den 4 maj 2009. En utvärdering görs under sensommar i år.

Det råder stor enighet bland alla inblandade parter att vi önskar en bra lösning så att ST håller hög kvalitet.

Läkares specialiseringstjänstgöring är en viktig funktion i samhället. Kvaliteten på denna är betydelsefull för standarden på sjukvården i landet. Därför är inspektionsverksamheten av intresse för exempelvis Socialstyrelsen, som följer upp kvaliteten på ST-tjänstgöringen.

Minst lika viktiga är inspektionerna för de olika verksamheterna, då de bildar underlag för att utveckla och kvalitetssäkra specialiseringstjänstgöringen.

Inspektioner av utbildande enheter är i dag ett krav. Det behöver inte vara Spur-inspektioner. Frågan är inte om, utan när, andra aktörer kommer att erbjuda inspektioner som konkurrerar med Spur.

Med sin professionella förankring anser vi däremot att Spur:s verksamhet är överlägsen.

Genom att göra organisatoriska förändringar rustar vi för att möta konkurrens och förbättra förutsättningarna för en gynnsam utveckling av verksamheten. All verksamhet, även inspektioner, behöver utvecklas och förbättras. ■

»Intentionen är en bättre administrativ struktur för att stärka verksamheten.«

HEIDI STENSMYREN
andre vice ordförande i Läkarförbundet

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm